Zintuigen

- Blote voeten ervaring
- Dansen in de regen
- Hoe klinkt de winter?
- Landschapsfoto maken
- Sneeuwengelen maken
- Ontmoet een boom

Hartje Winter is een initiatief van IVN Natuureducatie en Kinderopvang Humankind

Blote voeten ervaring

Wat is het toch heerlijk om op blote voeten door de natuur te lopen, ja ook in de winter! Een bevroren grassprietje dat onder je voeten kriebelt of koude modder die tussen je tenen door omhoog wriemelt. Je voeten voelen alles. Maar kan jij raden wat je precies voelt?

Wat ga je doen?
Je gaat met de kinderen naar buiten voor een super leuke blote voeten ervaring! Maak, door de hoepels naast elkaar te leggen en elke hoepel te vullen met een van de materialen, een pad. Zorg dat alle kinderen van tevoren hun schoenen uit doen, of help ze hierbij, en ga daarna met ze naar buiten waar je het 'blotevoetenpad' hebt klaarliggen. Maak duo's zodat steeds één kind geblinddoekt aan de hand van zijn partner over het pad kan lopen. Laat ze bij de verschillende materialen raden wat ze voelen.

Wat kan je nog meer doen?
Voor de zintuigelijke ontwikkeling zijn natuurlijk ontzettend veel leuke opdrachten te bedenken!

- Ga bijvoorbeeld de natuur in op zoek naar insecten en laat ze over de armen van de kinderen lopen. Dat kriebelt!
- Ook kan je ieder kind op zoek laten gaan naar een natuurschat. Deze moeten ze in hun gesloten hand houden. Zet daarna de kinderen in een kringetje en laat ze de voorwerpen met gesloten ogen doorgeven. Weet iedereen te voelen wat ze vasthebben?

Een leuk weetje voor de kinderen

Hoe voelen dieren eigenlijk? Dieren hebben allemaal hun eigen manier van voelen. Wist je dat een heleboel dieren voornamelijk met hun snorharen voelen? Je hebt ze vast wel eens gezien bij een kat. Ziet er lief uit hè? Maar het is vooral heel handig! Hiermee weet een kat precies waar hij is in het donker en kan hij zelfs in het pikkedonker jagen! Ook veel dieren die in holen leven, zoals vossen en muizen, hebben snorharen. Hiermee kunnen ze goed voelen waar ze zich bevinden in het hol. Een zeehond gebruikt zijn snorharen om naar vissen te speuren.

Leeftijd
2 - 4 jaar
4 - 8 jaar
8 - 12 jaar

Tijdsduur
+/- 30 min + tijd om de voetjes schoon te maken en weer op te warmen
+ 15 - 30 min voorbereiding

Wat heb je nodig?

- Warme kleding
- Hoepels
- Blinddoeken
- Verschillende ondergronden (gras, modder, zand, takken, houtsnippers, stro, etc.)

Onderwerp en ontwikkeling

- Kunst, cultuur en creatief
- Sport, spel en beweging
- Maatschappij en natuur
- Motorische ontwikkeling
- Zintuigelijke ontwikkeling
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Taal

Hartje Winter is een initiatief van IVN Natuureducatie en Kinderopvang Humankind

Dansen in de regen

Bah, regen... dat klinkt niet bepaald als muziek in de oren. Of toch wel?! In de winter zijn er vaak genoeg druilerige regendagen, maar dit hoeft geen reden te zijn om binnen te blijven. Nee, ga naar buiten, maak regenmuziek en dans.

Wat ga je doen?
Regent het? Ga dan naar buiten en maak muziek! Met de regen kan je prima muziek maken om met z'n allen op te dansen. Vraag de kinderen (en hun ouders) om spullen mee te nemen zoals pannen, blikjes, flesjes, noem maar op. Alles wat geluid maakt wanneer er regen op valt. Ga dan met de kinderen naar buiten en plaats de verzameling spullen in de regen. Welke geluiden horen ze allemaal? En kunnen ze erop dansen?

Een leuk weetje voor de kinderen

Wist je dat mensen voor een heel groot deel uit water bestaan? Wel 65% van je lichaam! Water is heel belangrijk voor mensen. Een mens kan bijna een maand zonder voedsel maar we kunnen maar een paar dagen (maximaal 1 week) zonder water leven.

Wist je dat je met dennenappels regen kan voorspellen? Zoek er eentje op in de natuur en hang hem aan een touwtje. Als de schubjes open staan, dan wordt het mooi weer! Als alle schubjes van de dennenappel gesloten zijn, dan gaat het regenen.

Leeftijd
4 - 8 jaar
8 - 12 jaar

Tijdsduur
+/- 30 min
+ tijd om weer op te drogen en de droge kleding aan te trekken

Wat heb je nodig?
- Regen
- Regenkleding
- Spullen als instrument

Onderwerp en ontwikkeling
- Kunst, cultuur en creatief
- Sport, spel en beweging
- Maatschappij en natuur
- Motorische ontwikkeling
- Zintuigelijke ontwikkeling
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Taal

Hoe klinkt de winter?

In de winter lijkt het alsof de natuur ook een winterslaap houdt. Niets is minder waar! Als je goed luistert, wat hoor je dan allemaal? Krakende takken, een verdwaalde vogel, of misschien wel de wind?

Wat ga je doen?
Jullie gaan een stiltewandeling maken. Kies van tevoren een route uit in een rustig gebied. Als je op de locatie bent, ga dan eerst met z'n allen in een kringetje staan en laat de kinderen een paar minuten helemaal stil zijn en de ogen sluiten. Bespreek daarna welke geluiden ze hoorden. Na deze stilteoefening leg je uit wat je precies gaat doen. Laat de kinderen 1 voor 1 een stukje lopen. Elk kind volgt het andere kind na ongeveer 20 meter. Spreek een eindpunt af waar iedereen zich weer verzamelt. Onderweg moeten de kinderen helemaal stil zijn en luisteren wat ze allemaal horen. Zodra je weer terug bent van de wandeling, bespreek dan wat de kinderen allemaal is opgevallen tijdens de stiltewandeling.

Wat kan je nog meer doen?
Speel het dierengeluidenspel. Maak van tevoren een aantal kaartjes met dieren erop, bijvoorbeeld een koe, een schaap, een kalkoen of een uil. Zoek van tevoren de geluiden op en luister hier met de hele groep naar. Maak daarna twee groepjes. 1 groepje krijgt een kaartje met het dier erop en moet zich buiten verstoppen. Ze moeten buiten dan ongeveer om de 30 seconden het geluid maken. De andere kinderen moeten naar ze op zoek gaan en raden welk dier het is. Daarna wisselen de groepen om.

Een leuk weetje voor de kinderen

Wist je dat je sommige dieren juíst in de winter hoort? De Smient bijvoorbeeld, een eendensoort die ook wel de 'fluiteend' wordt genoemd, komt in de wintermaanden in Nederland overwinteren. Deze fluiteenden maken een heel mooi fluitend geluid. Maar ook de bosuil maakt juist in de winter veel geluid. De winter is namelijk de paartijd voor deze uilen. En tijdens de paartijd maken de mannetjes veel lawaai om de vrouwtjes lokken. Luister hier hoe het geluid klinkt.

Leeftijd
2 - 4 jaar
4 - 8 jaar
8 - 12 jaar

Tijdsduur
+/- 1 uur

Wat heb je nodig?
- De natuur
- Warme kleding of
- Regenkleding

Onderwerp en ontwikkeling
- Kunst, cultuur en creatief
- Sport, spel en beweging
- ❤ Maatschappij en natuur
- Motorische ontwikkeling
- ❤ Zintuigelijke ontwikkeling
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Taal

Hartje Winter is een initiatief van
IVN Natuureducatie en Kinderopvang Humankind

Landschapsfoto maken

De winter zorgt steeds voor verrassingen. Het licht, het landschap en de natuur zien er in de winter heel anders uit dan in de andere seizoenen. De winter is bij uitstek het seizoen om de natuur te ontdekken.

Wat ga je doen?
Je gaat met de kinderen lekker naar buiten en legt de natuur vast met een camera. Sta stil bij dat wat je waarneemt in de natuur: Wat zien, horen en ruiken jullie?

Kies een locatie met een typisch winters landschap (bv de buitenruimte, het park, het bos, etc.).

Kijk door de lens van de camera/tablet om het exacte beeld te bepalen. Maak een foto en bekijk deze samen. Wat zie je? Benoem de typische winterse elementen. Maak daarna ieder uur op exact dezelfde plek dezelfde foto. Bekijk na een dag alle gemaakte foto's. Wat zijn de verschillen per uur? Kijk naar het verschil in daglicht, schaduw en eventuele weerselementen zoals sneeuw en neerslag.

Wat kan je nog meer doen?
- Plan een leuke dag buiten in de natuur. Tussen de fotomomenten door kunnen de kinderen lekker buitenspelen in de buitenlucht.
- Organiseer achteraf een heuse fototentoonstelling op locatie en nodig ouders uit om de gemaakte foto's te komen bewonderen.
- Leuk om deze plek te bezoeken tijdens de overige seizoenen. Wat zien, horen, ruiken jullie? Hoe verandert de natuur steeds? Sta stil bij de verschillen per seizoen.

Leeftijd
4 - 8 jaar
8 - 12 jaar

Tijdsduur
Hele dag

Wat heb je nodig?
- Camera
- Warme kleding

Onderwerp en ontwikkeling
- Kunst, cultuur en creatief
  Sport, spel en beweging
- Maatschappij en natuur
- Motorische ontwikkeling
  Zintuigelijke ontwikkeling
  Sociaal emotionele ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
  Taal

Sneeuwengelen maken

Heerlijk, wanneer je een dik pak sneeuw ziet liggen zodra je 's ochtends naar buiten gaat en er de eerste voetstappen in zet. Nóg leuker! Sneeuwengelen maken in de verse sneeuw.

Wat ga je doen?
Heeft het vannacht gesneeuwd en ligt er een vers pak sneeuw? Ga dan met de kinderen naar buiten en maak de mooiste sneeuwengelen! De kinderen gaan gaan op hun rug in de sneeuw liggen en wapperen met hun armen en benen. Daarna kunnen ze hun afdruk bekijken. Is het goed gelukt?

Wat kan je nog meer doen?
Maak met de hele groep een cirkel van engelen, of probeer andere afdrukken te maken. Denk hierbij aan het gezicht of de handen.

Een leuk weetje voor de kinderen

Wist je dat sneeuw helemaal niet wit is? Sneeuw is namelijk bevroren water, en bestaat uit allemaal kleine vlokjes ijs. Een sneeuwvlokje is daarom gewoon doorzichtig maar als ze allemaal op elkaar liggen en het ijs het zonlicht weerkaatst, ziet het er wit uit. Kijk maar eens naar een ijsklontje, die heeft veel minder kanten dan een sneeuwvlokje die licht kunnen weerkaatsen en is daardoor gewoon doorzichtig. Maar als je het ijsklontje kapot maakt, dan ontstaan er meerdere kleine stukjes die wel wit zijn!

Leeftijd
2 - 4 jaar
4 - 8 jaar
8 - 12 jaar

Tijdsduur
+/- 30 min
+ tijd om weer op te drogen en droge kleren aan te trekken

Wat heb je nodig?
- Sneeuw
- Warme kleding
- Handschoenen en muts
- Eventueel droge kleding
- Handdoeken

Onderwerp en ontwikkeling
- Kunst, cultuur en creatief
- Sport, spel en beweging
- Maatschappij en natuur
- Motorische ontwikkeling
- Zintuigelijke ontwikkeling
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Taal

Ontmoet een boom

Na dit spel kijk je nooit meer hetzelfde naar een boom. Het is een fantastische ervaring voor jong en oud. Je gebruikt al je zintuigen en ervaart de natuur van heel dichtbij. Het is een geweldig spel om samen te spelen met de hele groep.

Wat ga je doen
De kinderen mogen in tweetallen bomen gaan verkennen. Een van hen heeft een blinddoek om, de ander begeleidt. De bedoeling is dat de kinderen een boom vinden en deze met hun zintuigen gaan verkennen. En dat zonder te kijken! Vervolgens mogen ze, na een rondje lopen, zonder blinddoek op zoek naar de boom die ze in eerste instantie hadden uitgezocht.

Verloop van het spel
Leg de kinderen uit hoe het spel werkt en maak tweetallen. Van elk tweetal krijgt een van de kinderen een blinddoek om. Het andere kind gaat begeleiden. Deze helpt het kind door te zeggen wanneer hij moet bukken voor een lage tak of door een kuiltje loopt. Als de kinderen bij de boom zijn aangekomen, mag het kind met de blinddoek de boom gaan onderzoeken. Hij moet goed voelen aan de boom. Het andere kind kan eventueel helpen door vragen te stellen. Hoe voelt de boom? Is hij groot of juist klein? Groeit er iets om de boom heen? Als het kind alles heeft ontdekt en opgeslagen, mogen de kinderen (met omweggetje!) terug naar waar ze zijn begonnen. De blinddoek mag af en het kind mag op zoek naar zijn boom. Hoe voelde de boom? Hoe zou hij er dan uitzien? Loop naar de boom en voel er nog eens aan. Is dit echt de goede boom? Als de boom is gevonden, kunnen de kinderen de rollen omdraaien.

Wat kan je nog meer doen?
Het spel kan worden uitgebreid door wat verder weg te lopen van de boom. Maak een grotere omweg en doe de blinddoek af bij een ander punt dan het startpunt. Dat maakt het zoeken een stuk uitdagender.

Leeftijd
4 tot 8 jaar
8 tot 12 jaar

Tijdsduur
+/- een uur

Wat heb je nodig?
- Een plek waar veel bomen staan
- Iets dat kan dienen als blinddoek

Onderwerp en ontwikkeling
- Kunst, cultuur en creatief
- Sport, spel en beweging
- Maatschappij en natuur
- ❤ Motorische ontwikkeling
- ❤ Zintuigelijke ontwikkeling
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- ❤ Cognitieve ontwikkeling
- Taal

Een leuk weetje voor de kinderen

Wist je dat bomen hun bladeren in het najaar laten vallen om te voorkomen dat ze uitdrogen in de winter? Een boom verdampt in de zomer vele liters water via het blad. In het najaar kunnen bomen minder water opnemen uit de koude grond. Daarom is het veel handiger de bladeren te laten vallen!

Hartje Winter is een initiatief van IVN Natuureducatie en Kinderopvang Humankind